



## Polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego



## Polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego

Uczta u Mikołaja Wierzyńka w Krakowie w 1364 roku  
Źródło: Józef Simmler, domena publiczna.

Oś czasu – polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

## Początki rządów Kazimierza Wielkiego

Po śmierci Władysława Łokietka na tron polski wstąpił jego syn i następca Kazimierz, któremu kolejne pokolenia nadały przydomek Wielki. Panował on w latach 1333-1370. Był władcą uzdolnionym, który realizował program gospodarczego i politycznego wzmocnienia państwa. Sytuacja w kraju w momencie obejmowania rządów przez Kazimierza była trudna. Groźna była również sytuacja zewnętrzna państwa, położonego obok państwa zakonnego. Kazimierz wybrał drogę wykluczającą walkę zbrojną, drogę akcji dyplomatycznej.

## Zręczny polityk

Wstępując na tron Kazimierz oparł się, na sojuszu z królem Węgier [Karolem Robertem](#). Aby uniknąć bezpośredniego starcia z [Janem Luksemburskim](#) i Krzyżakami a także

uregulować stosunki wewnętrzne, Kazimierz wziął udział w zjeździe trzech monarchów. Do spotkania doszło w **1335 roku** na **zjeździe w Wyszehradzie** na terenie Węgier. Oprócz Kazimierza obecny był na nim monarcha czeski i węgierski. Wówczas Kazimierz zawarł porozumienie z królem czeskim. W zamian za sporą sumę pieniędzy Kazimierz Wielki uzyskał od władcy czeskiego zrzeczenie się prawa do używania tytułu króla Polski (władca Czech uzyskał je w czasie rozbitcia dzielnicowego w Polsce). W **1343 roku** polski król zawarł w **Kaliszu pokój z Krzyżakami**, nazwany **'pokojem wieczystym'**. Na jego mocy Krzyżacy zwrócili Polsce ziemię dobrzyńską i Kujawy, ale zatrzymali Pomorze Gdańskie. Obszar państwa został powiększony przez przyłączenie na południowym wschodzie Rusi Halickiej, obszaru cennego gospodarczo, z takimi miastami jak Lwów i Halicz. Do Polski została też przyłączona część Mazowsza z Płockiem, a pozostała część dzielnicy stała się lennem pod zwierzchnictwem króla polskiego. Jeszcze za życia Władysława Łokietka siostra Kazimierza Wielkiego wyszła za mąż za króla węgierskiego z rodu Andegawenów. By zyskać poparcie Węgier na arenie międzynarodowej, Kazimierz Wielki ustanowił Andegawenów swoimi spadkobiercami na tronie polskim na wypadek, gdyby nie zostawił syna. Kazimierzowi Wielkiemu **nie udało się** odzyskać **Śląska**.



Polska Kazimierza Wielkiego

Źródło: Krystian Chariza i zespół, licencja: CC BY 3.0.

### **Polecenie 1**

Wymień ziemie, które zostały przyłączone do Królestwa Polskiego za czasów Kazimierza Wielkiego.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

### **Polecenie 2**

Wymień państwa, z którymi sąsiadowało Królestwo Polskie w 1370 r.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

### **Polecenie 3**

Wymień największe miasta w Polsce za czasów Kazimierza Wielkiego.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

### **Polecenie 4**

Wymień ziemie, które Krzyżacy zwrócili Polsce na mocy pokoju zawartego 1343 roku w Kaliszu.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

### **Polecenie 5**

Wyjaśnij, dlaczego Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki zabiegali tyle lat o odzyskanie Pomorza Gdańskiego oraz czy, utrata tych ziem była taka dotkliwa dla państwa polskiego.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

## **Zjazd monarchów. Uczta u Wierzyńka**



Kazimierz Wielki

Źródło: Leopold Löffler, domena publiczna.

Polityka Kazimierza Wielkiego umocniła Polskę na arenie międzynarodowej. Z Polską liczone się w Europie. Wyrazem tego był **zjazd monarchów w Krakowie**, do którego doszło w **1364 roku**. Przybyli wtedy na zaproszenie Kazimierza Wielkiego liczni władcy europejscy, by porozumieć się w sprawach politycznych. Byli wśród nich między innymi władcy: Niemiec, Danii, Czech, a nawet Cypru. Dostojni goście nie tylko rozmawiali o sprawach politycznych, ale też oglądali turnieje rycerskie i brali udział w polowaniach w podkrakowskich lasach. Do historii przeszła wspaniała uczta, którą zostali podjęci. Ucztę tak opisali kronikarze: 'chcąc więc okazać chwałę swojego Królestwa [...], [Kazimierz] wydał w mieście Krakowie wielką ucztę [...]. Jaka była wesołość na tej uczcie, jaka wspaniałość, sława i obfitość, opisać niepodobna, chyba powiedzieć tylko, że wszystkim dawano więcej niż sami sobie życzyli'<sup>1</sup>. Tradycja głosi, że ucztę tę zorganizował mieszczanin krakowski Mikołaj Wierzynek. Była tak wspaniała, że opowiadano o niej w całej Europie. Rozsławiła imię króla i Polskę.



## Uczta u Wierzyńka

Źródło: Bronisław Abramowicz, 1876, domena publiczna.

### Polecenie 6

Opisz, jaki nastrój panuje na uczcie. Podaj, gdzie malarz umieścił na swoim obrazie władców oraz po czym można ich poznać.

Źródło: Learnetic S.A., licencja: CC BY 4.0.

### Ćwiczenie 1

Oblicz, jak długo panował król Kazimierz Wielki.

- 40 lat
- 33 lata
- 37 lat
- 27 lat

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

## Ćwiczenie 2

Przeczytaj fragment listu podróżnika, który odwiedził państwo Kazimierza Wielkiego. Niestety, pewne informacje mu się pomyliły. Zaznacz je w tekście.

czerwony

Drogi bracie, przybyłem do państwa księcia Kazimierza Wielkiego. Władca ten bardzo dba o swój kraj. Zlecił budowę wielu zamków. Jego siedziba znajduje się na zamku w Chęcinach. Naprzeciw swego zamku, po drugiej stronie Odry, król kazał zbudować miasto i nazwał je Kazimierzem. Niezwykłe wrażenie zrobił na mnie zjazd monarchów w Poznaniu. Na cześć króla i jego gości Paweł Włodkowic wydał wspaniałą ucztę.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

## Ćwiczenie 3

Uzupełnij podane zdania.

Zjazd monarchów w Krakowie odbył się w ..... połowie ..... wieku.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

## Ćwiczenie 4

Rozwiąż krzyżówkę i w zaznaczonej pionowej kolumnie odczytaj hasło.

1. Przydomek ojca Kazimierza Wielkiego.
2. Ptak w godle Królestwa Polskiego.
3. Urządził wielką ucztę w Krakowie.
4. Moneta bita przez Kazimierza Wielkiego.
5. Dynastia, z której pochodził król Węgier.
6. Kopalnia soli.

1														
2														
3														
4														
5														
6														

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

## Podsumowanie

## Ćwiczenie 5

Uzupełnij zdania podanymi niżej wyrazami i datami.

Mazowsza, uczta, Śląsk, pokojową, 1364, 1343, Ruś Halicką, Pomorze Gdańskie

Kazimierz Wielki prowadził politykę ..... W ..... roku zawarł pokój z Krzyżakami i odzyskał ziemie dobrzyńską i Kujawy. Przyłączył do Królestwa Polskiego ..... i część ..... pozostało we władaniu zakonu krzyżackiego, a ..... pod zwierzchnictwem czeskim. W ..... roku odbył się w Krakowie zjazd monarchów. Szerokim echem w Europie odbiła się ..... wyprawiona na cześć króla Kazimierza Wielkiego przez Mikołaja Wierzyńka.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

## Polecenia

1. Wyjaśnij, co to znaczy, że Kazimierz Wielki prowadził politykę pokojową.
2. Scharakteryzuj, o czym świadczył zjazd monarchów w Krakowie i uczta u Wierzyńka.